

Finansdepartementet
Innleveres elektronisk

Dato: 20.06.2023
Vår ref.: LTB
Deres ref.: 18/4800

Høring om ansattes rett til representasjon i finansforetaks styrende organer

Finans Norge viser til Finansdepartementets brev av 07.03.23 hvor Finanstilsynets forslag til endringer i forskrift 23. desember 1977 om ansattes rett til representasjon i sparebankenes og forretningsbankenes styrende organer (bankforskriften) sendes på høring.

Finans Norges hovedsynspunkter

- Finans Norge støtter at reglene om ansatterrepresentasjon i finansforetak bringes i overensstemmelse med finansforetaksloven og -forskriften, og at de gis anvendelse for alle typer finansforetak.
- Ved valg av lovteknisk løsning, mener Finans Norge det vil være mest hensiktsmessig å fastsette en egen forskrift om ansatterrepresentasjon i finansforetak, etter mal fra representasjonsforskriften. En slik tilnærming vil etter vår oppfatning gi bedre sammenheng med finansforetaksloven og -forskriften, da representasjonsordningene i finansforetak er særskilt tilpasset finansnæringens styringsorganer.
- Finans Norge mener at representasjonsforskriftens bestemmelser om gjennomgående ansatterrepresentasjon i utgangspunktet bør gjelde også for finansforetak, men at det vurderes om det er spesielle forhold som tilsier at adgang til gjennomgående ansatterrepresentasjon bør begrenses.

Valg av lovteknisk løsning

Finans Norge har ved flere anledninger gitt innspill til Finansdepartementet om behovet for forskriftsregulering av ansatterrepresentasjon i finansforetak, se [brev av 20.10.2020 til Finanstilsynet](#).

Siden mange finansforetak ikke er organisert som aksje- eller allmennaksjeselskaper og reglene om ansatterrepresentasjon i finansforetaksloven med tilhørende forskrift på enkelte områder avviker fra aksjelovgivningen, anser vi det i utgangspunktet som mest hensiktsmessig at det utarbeides en egen forskrift for finansforetak, etter mal fra representasjonsforskriften for aksje- og allmennaksjeselskaper og med de nødvendige

særtilpasninger. Det viktigste vil imidlertid være at reglene om ansatterepresentasjon bringes i overensstemmelse med finansforetaksloven og -forskriften.

Ansatterepresentasjon i generalforsamling og styre

Nærmere om behovet for adgang til gjennomgående ansatterepresentasjon i konsernforhold

For finansforetak er det i dag ingen hjemmel som gir adgang til å avtale gjennomgående ansatterepresentasjon i konsernforhold. Finanstilsynet foreslår at representasjonsforskriften § 43 om gjennomgående representasjon ikke skal gjelde for finansforetak, og begrunner dette med at det har en side til egnethet, uten at dette utdypes noe nærmere.

På bakgrunn av henvendelser fra våre medlemsforetak, mener Finans Norge at det i utgangspunktet bør være adgang til å avtale gjennomgående representasjon også for finansforetak. Finansdepartementet oppfordres imidlertid til å se nærmere på om det er spesielle forhold som tilsier at adgang til gjennomgående ansatterepresentasjon bør begrenses.

Kjønnsrepresentasjon

Finans Norge støtter at det innføres krav til kjønnsrepresentativitet ved valg til sparebankers generalforsamling.

Imidlertid ønsker vi å påpeke at henvisningen til asal § 6-11 a i forslaget til ny § 8-2 i finansforetaksloven er noe uklar. Bestemmelsen i allmennaksjeloven har ulik beregningsmetode i første og annet ledd, avhengig av om det gjelder eksterne eller ansattevalgte styremedlemmer. Det er ikke opplagt hvordan man skal lese henvisningsbestemmelsen, ettersom § 6-11 a uttrykkelig skiller mellom eksterne og ansattevalgte styremedlemmer mens ny § 8-2 tredje ledd i finansforetaksloven er en spesialbestemmelse for ansattevalgte medlemmer i generalforsamlingen. Dette bør komme tydeligere frem.

Valgkretser

Finanstilsynet foreslår at representasjonsforskriften § 17 om valgkretser som skal få tilsvarende anvendelse ved valg til styret og generalforsamling, jf. forslag til ny finansforskrift §§ 8-3 og 8-4.

Ved bruk av valgkretsordning krever representasjonsforskriften at antallet valgkretser korresponderer med antallet (styre-)medlemmer som skal velges. Unntak fra dette krever søknad til nemden. Etter Finans Norges oppfatning virker dette unødvendig byråkratisk,

ettersom bruk av valgkretsordning er noe et flertall av de ansatte, eller lokale fagforeninger som representerer et flertall av de ansatte, selv krever, jf. representasjonsforskriften § 7. Derfor bør de ansatte ha fleksibilitet til å selv finne en hensiktsmessig løsning for valgkretsinnndelingen, hensyntatt virksomhetsspesifikke behov. Ifølge Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat av 21. mars 2017 (s. 13) er dette er en av bestemmelsene det ofte søkes om unntak fra.

Stemmerett og valgbarhet

Etter bankforskriften er verken ansvarlig revisor eller øvrig revisjonspersonale valgbar til styrende organer i en sparebank. Ansvarlig revisor har heller ikke stemmerett.

Finans Norge støtter Finanstilsynets forslag om at internrevisor og øvrig revisjonspersonale ikke skal være valgbar til styret, generalforsamlingen eller foretaksforsamlingen i finansforetak. Dette begrunnes med at internrevisjonen er underlagt styret, jf. finansforetaksloven § 8-16, og skal i sitt arbeide være uavhengig i forhold til de områder og personer som revideres.

For å ivareta det generelle hensynet til kontrollfunksjoners uavhengighet jf. finansforetaksloven § 13-5 andre ledd, (som i tillegg til internrevisjonen også omfatter funksjonene risikostyring og etterlevelse samt aktuarfunksjonen i forsikringsforetak), foreslår Finanstilsynet at ansatte i de øvrige kontrollfunksjonene heller ikke skal være valgbar.

Ut fra formålsbetraktninger kan Finans Norge i utgangspunktet støtte Finanstilsynets vurdering. Kontrollfunksjonenes uavhengighet er viktig for å sikre at funksjonene utføres på en forsvarlig måte og at interessekonflikter unngås. I tillegg bidrar kravet om uavhengige kontrollfunksjoner til å ivareta tilliten til det enkelte finansforetak og finansnæringens samfunnsrolle.

Samtidig kan en slik utvidelse by på utfordringer, ettersom antall ansatte som er valgbar til dels vil innskrenkes betydelig, spesielt i små og mellomstore finansforetak. I Prop. 125L (2013-2014) s. skriver Finansdepartementet at *Et krav om uavhengige kontrollfunksjoner forutsetter at foretaket har en organisasjon av en viss størrelse.*

Det bør derfor fastsettes hjemmel i finansforskriften §§ 8-3, 8-4 og 8-5 til å gi helt eller delvis adgang til å dispensere fra bestemmelsene.

En slik utvidelse antas å kunne ramme et stort antall ansatte som allerede er valgt inn i et finansforetaks styrende organer.

Dersom Finanstilsynets forslag vedtas, mener Finans Norge det derfor er nødvendig å fastsette en tilstrekkelig lang overgangsperiode, slik at ikke allerede valgte ansatte vil måtte

fratre sitt verv fordi vedkommende er ansatt i en kontrollfunksjon. Etter vår oppfatning bør en slik begrensning i valgbarhet uansett ikke gjelde før funksjonstiden for de som blir rammet av endringen utløper. Dette vil også ivareta hensynet til kontinuitet i styrets arbeid, og man unngår at det enkelte finansforetak pålegges ekstra arbeid og utgifter i form av suppleringsvalg midt i en valgperiode.

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Sign.
Nils Henrik Heen
juridisk direktør

Sign.
Liv Tove Bakken
juridisk fagsjef

Vedlegg: Finans Norges brev til Finanstilsynet av 31.10.2020